

DEPOZIT OBLIGATORIU UNIVERSITARIA – FOND INTANGIBIL AL PATRIMONIULUI UNVERSITAR

Elena CRISTIAN, șef serviciul Organizarea și Conservarea Colecțiilor
Svetlana CECAN, bibliotecar serviciul Organizarea și Conservarea Colecțiilor

Abstract: *In this article is motivated thesis of a theoretical methodology of organization and development of the Obligatory Deposit collection at Balti University Library. The collection's theme reflects all aspects relating to the process of study and scientific research. The collection brings together teachers, librarians, students publications, which reflect the scientific and pedagogical potential of university.*

Key-words: *obligatory deposit Universitaria, library collection, scientific research, heritage, academic researchers, documentation, exhibitions, digital library.*

Depozitul Obligatoriu Universitaria reprezintă o colecție constituită din documente-le editate de cadrele didactice, studenții și bibliotecarii Universității de Stat „Alec Russo”.

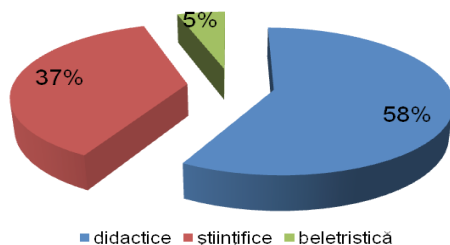
Principalul scop în constituirea acestei colecții este de a valorifica și promova patrimoniul științific universitar, de a facilita accesul utilizatorilor actuali/potențiali la colecție, de a prezenta rolul bibliotecii în constituirea și conservarea patrimoniului intelectual creat. Colecția pune în valoare patrimoniul intelectual, realizat de către profesori și bibliotecari începând cu anul 1952 până în prezent. Colecția a fost creată pentru a veni în sprijinul tuturor celor interesați de evenimentele și oamenii care au participat la dezvoltarea cercetărilor științifice sau au influențat schimbările din societate la diferite etape de dezvoltare.

În DOU se adună documentele, articolele din diverse publicații în serie semnate de autori universitari, editate atât în Moldova cât și în alte țări.

În cele ce urmează ne-am propus să studiem și să analizăm organizarea și dezvoltarea colecției DOU la Biblioteca universitară bălțeană.

Colecția DOU cuprinde **1 968** titluri în **1 968** exemplare. Am constatat că tematica colecției reflectă toate domeniile și aspectele referitoare la procesul de studiu și cercetare științifică universitară.

Conform genului de documente colecția se prezintă în felul următor: documente didactice – 1140 ex. (58%); științifice – 725 ex. (37%); beletristică – 103 ex. (5 %).

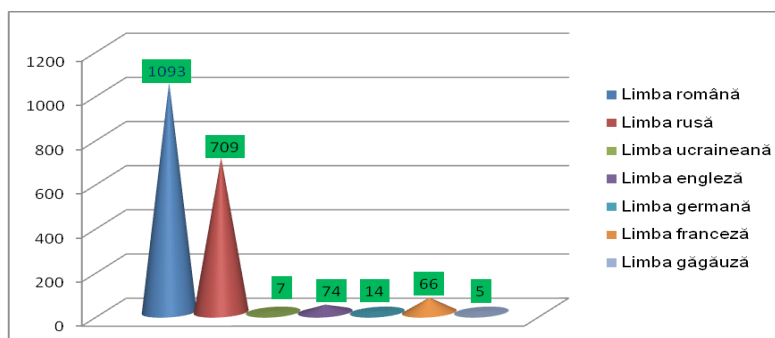

Componența fondului după tipul de documente este diversă: monografii, studii, cataloage, enciclopedii, dicționare, teze de doctorat, cursuri universitare, manuale (curriculum, ghiduri, materiale didactice, culegeri de execuții, teste) texte literare, programe didactice, broșuri, periodice, articole în culegeri și seriale (anale, anuare, buletine, reviste, materiale ale conferințelor).

În funcție de **domeniul științific** evidențiem:

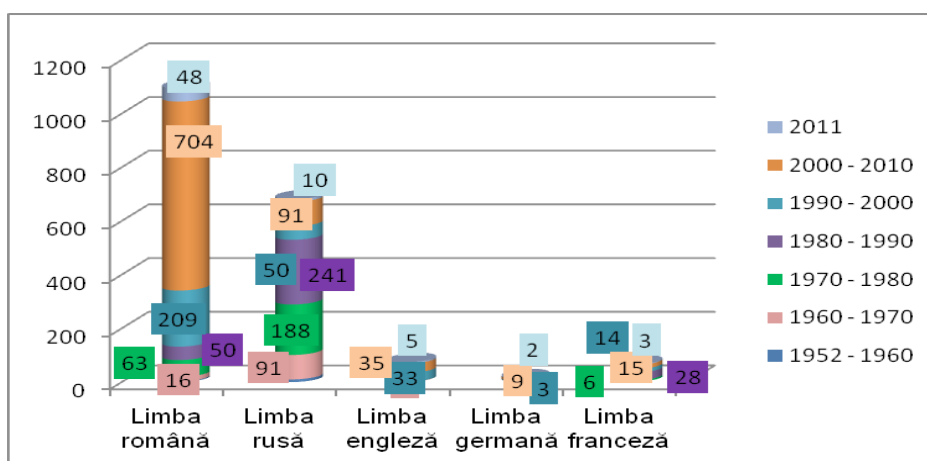
01 Generalități	67
02 Biblioteconomie. Bibliografie	415
1/2 Filosofie. Religie	18
159.9 Psihologie	24
3/32 Științe sociale	38
33/65 Economie. Management	49
34 Drept	90
37 Educație. Învățământ	395
5/63 Științe exacte, naturale	311
7 Artă, muzică	61
80 Limbă. Lingvistică	316
82 Literatură	152
91 Geografie	13
93 Istorie	19

Situația colecției după **criteriul lingvistic** este:

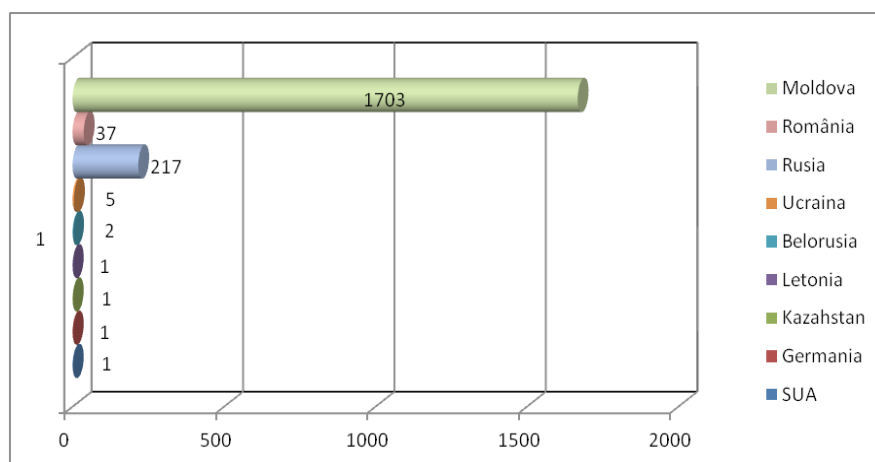

Număr de exemplare per ani de ediție:

Anii	În limba română	În limba rusă	În limba engleză	În limba germană	În limba franceză
1952 - 1960	3	10			
1960 - 1970	16	101	1		
1970 - 1980	63	223			6
1980 - 1990	50	224			28
1990 - 2000	209	50	33	3	14
2000 - 2010	704	91	35	9	16
2011	48	10	5	2	3

Geografia editoriaală:

Rata de circulație a colecției DOU în ultimii 3 ani

2011	0,75
2010	0,71
2009	0,67

Alcătuiind acest fond, în care așezăm pentru păstrare lucrări într-un singur exemplar, (celelalte fiind păstrate în alte colecții) avem posibilitatea de a oferi utilizatorilor informația deplină despre rezultatele cercetărilor și activităților didactico-științifice din Universitatea bălțeană, anii 1952 - 2012. Aici se află primele lucrări ale tinerilor profesori, de altă dată, ale Institutului Pedagogic, pedagogi care au pus bazele cercetării și au înfiripat germenul studiului aprofundat, devenit în prezent o tradiție iminentă: **Silviu Berejan, Valentin Belousov, Ion Borșevici, Ion Ciornii, Boris Coroliuc, Vladimir Evtuşenco, Haim Gleibman, Mircea Ioniță, Albert Mețler, Valeriu Senic**, etc. Necesitatea studiului este oglindită în lucrările cercetătorilor - model și călăuză a tinerei generații: **Nicolae Filip, Victor Mighirin, Larisa Bortă, Eliza Botezatu, Venedict Papandopolo, Elena Belinschi, Gheorghe Plămădeală, Ion Manoli, Mihai Rumleanski, Valeriu Cabac**, etc.

Colecția reunește lucrările actualilor profesori, cercetători universitari, care reflectă potențialul științifico-didactic universitar: **Gheorghe Popa, Mihai Șlehtițchi, Maria Șlehtițchi, Nicolae Leahu, Maria Abramciuc, Lora Aladina, Vladimir Babii, Valeriu Capcelea, Elena Zolotariov, Tatiana Suzanscaia, Maria Tunițaia, Silvia Briceag, Pavel Topala, Boris Boincean, Ion Gagim, Iulius Popa, Elena Dragan, Anatol Moraru, Gheorghe Calamanciuc, Zinaida Tărăță**, etc.

Generația tânără de profesori, ține pasul cu evoluția schimbărilor din societate. Lucrările lor incluse în colecția DOU se adresează studenților și celor interesați de a cunoaște și a cerceta: **Valentina Prițcan, Veaceslav Pânzari, Alla Sainenco, Angela Coșciuc, Elena Varzari, Diana Vrabie, Lilia Pădureac, Liliana Bejenaru, Anolie Faigher, Mihail Popa, Eduard Boișteanu, Vitalie Rusu, Ecaterina Neculcea, Lidia Alexanchin, Lucian Jitaru, Ion Dănoi, Elena Botnari, Stanislav Stadnic**, etc.

Colecția DOU pune la dispoziția utilizatorilor, de azi și de mâine, literatură de specialitate semnată de **cadrele bibliotecare**, în așa mod se demonstrează activitatea Bibliotecii Științifice, începând cu anul 1961, prin 415 documente publicate de autorii/alcătuitorii: **Faina Tlehuți, Elena Harconița, Elena Scurtu, Maria Fotescu, Ella Gorodnaia, Chilea Soroțcaia, Lina Mihaluța, Elena Stratan, Ana Nagherneac, Natalia Culicov, Ludmila Raileanu**, etc.

Un loc deosebit în colecția DOU îl au **analele** - publicații în care sînt înregistrate cele mai importante studii desfășurate în Universitate din an în an. Colecția reunește peste 60 de ane în care sînt reflectate rezultatele cercetărilor științifice realizate de colectivele didactico-științifice ale diverselor Facultăți: *Ученые записки. Вып. 1. (Физико-математический)*, 1958; *Ученые записки. Вып. 2. (Филологический)*, 1959; *Ученые записки. Вып. 3. (Исторический)*, 1958; *Материалы научно-тео-*

ретической конференции студентов, 1962; Analele științifice ale Universității „Alec Russo” din Bălți: Ser. nouă: Ed. spec. Omagiu profesorului I. Ciornâi la 70 de ani. T. 19. Filologie. Bălți, 1998; Analele științifice ale Universității „Alec Russo” din Bălți: Ser. nouă: Ed. spec. Consacrată jubileului de 50 ani ai Universității „Alec Russo”. s. Matematică, Fizică, Tehnică. Bălți, 1995.

Cele mai vechi anale sînt din anul 1954, în care s-au publicat profesorii de la Bălți: Известия Крымского Педагогического Института имени М. В. Фрунзе: том. 19. Кафедра русского языка. Симферополь, 1954. - 393 p. Este publicată cercetarea științifică a profesorului Mighirin B. N. „*Разные виды трансформации придаточного и главного предложений в русском языке*”, într-un volum de 112 pagini.

Rezultatele cercetărilor universitarilor de la Bălți sînt înalt apreciate în țara și străinătate. Colecția DOU reunește peste **40 de titluri de reviste** care acoperă toate aspectele ce țin de activitatea de cercetare științifică: Artă și educație artistică. Revistă de cultură, știință și practică educațională; Fizică și Tehnică; Procese, modele, experimente; Limbaj și context; Glotodidactica; NRF - Noua Revistă Filologică; Crenguța; Confluente bibliologice; Nistru; Semn; Revista tehnocopia; Sud - Est; Волга; Дружба народов; Кодры; Москва; Русский язык в школе; Филологические науки, etc.

Conferințele vizează fundamentarea teoretică și argumentarea practică a dezvoltării creativității, stimularea și avansarea la un nivel calitativ nou a competențelor de inovație didactico-metodică a cadrului didactic, cu implementarea eficientă a produselor creativ-inovative în procesul educațional actual. În acest context menționăm că Universitatea de Stat „Alec Russo” organizează conferințe instituționale, naționale și internaționale, precum și elaborează materialele acestor conferințe:

- ▶ Aspecte psihosociopedagogice ale procesului educațional: tradiții, valori, perspective: Materialele Conf. Șt. – Practice Intern. consacrate jubileului de 50 de ani de la fondarea Fac. de Pedagogie, Psihologie și Asistență socială, Bălți, 27 mai 2011. - Bălți, 2011.
- ▶ Abordarea prin competențe a formării universitare: Probleme, soluții, perspective: Materialele Conf. Șt. Intern. consacrate aniversării a 65-a de la fondarea Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, 8 oct. 2010. - Bălți, 2011.
- ▶ Premisele dezvoltării economiei naționale în contextul crizei economice: Materialele Conf. Șt. Intern., 28-29 mai 2010. – Bălți, 2010.
- ▶ Proprietățile fizice ale substanțelor în diverse stări: Tezele comunic. la Conf. Șt. Intern., 9-10 oct. 2009. – Bălți, 2009.
- ▶ Strategii actuale în lingvistică, glotodidactică și știința literară: Colocviul Șt. Intern. organizat cu ocazia a 55-a aniversare a Facultății de Lb. Și Lit. Străine, ed. a 2-a, Bălți, 30 oct. 2009. – Bălți, 2009.
- ▶ Declarația Universală a Drepturilor Omului – pilon în protecția juridică a drepturilor și libertăților fundamentale în decurs de 60 ani: Conf. Șt. Intern., 11 dec. 2008. – Bălți, 2009.
- ▶ Un lingvist pentru secolu XXI: Materialele ale Colocviului Intern. „filologia

sec. XXI” organizat cu prilejul a 80 de ani din ziua nașterii Prof. Eugeniu Coșeriu (Bălți, 18 – 19 mai 2001). Ch. : Știința, 2002.

Deținem în fond și alte materiale ale **conferințelor științifice** ca:

- ▶ Materialele conferințelor științifice a studenților. 2007; 2010; 2011
- ▶ Materialele conferințelor Naționale – consacrate diferitor aniversări. 2002; 2006; 2007
- ▶ Materialele conferințelor științifico-practice Republicane. 1990; 2002; 2009
- ▶ Materialele conferințelor științifico-practice Internaționale. 2002; 2009; 2010; 2011

Astăzi ca niciodată se atribue o importanță **deosebită parteneriatului dintre cadrul didactic creativ și studentul creativ** care să asigure formarea unui specialist de calitate, precum și a unui membru cu competențe moral-volitive, comunicative și acționale al societății contemporane în plină reformare și rapidă dezvoltare.

Implicarea studenților în activitatea de cercetare științifică și creație a devenit de ani de zile o realitate care întrece imaginea procesului de învățămînt, conferindu-i o mai pregnantă rigoare și performanță, trezind în sufletul studenților pasiunea pentru știință și gândire. În colecția DOU deținem **materialele conferințelor științifice ale studenților** ca:

- ▶ Experiența de cercetare – componentă indispensabilă a formării de specialitate: Materialele conferinței științifice a studenților, 31 oct. 2007, ed. a 3-a Vol.1, Vol.2. – Bălți : Presa universitară bălțeană, 2007.
- ▶ Experiența de cercetare – componentă indispensabilă a formării de specialitate: Materialele conf. Șt. a studenților și masteranzilor, 4 – 5 noiem. 2009, ed. a 5-a, –Bălți : Presa universitară bălțeană, 2010.
- ▶ Interuniversitaria: Materialele Colocviului Șt. Studentesc, consacrat aniversării a 65-a de la fondarea Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, 29 oct. 2010, ed. a 6-a Vol.1, Vol.2. – Bălți : Presa universitară bălțeană, 2011.

Colecția DOU este popularizată prin organizarea expozițiilor: „**Contribuțiile Științifico-Didactice ale cadrelor universitare**”, prezentă pe parcursul anului în cadrul serviciului Documentare Informare Bibliografică, în scopul sensibilizării utilizatorilor și promovării noilor achiziții ale bibliotecii.

Pe pagina web: <http://libruniv.usb.md>, este expusă expoziția tematică „**Contribuții Științifice ale corpului didactic și ale bibliotecarilor**”, către aniversarea de 65 de ani a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

De asemenea, publicațiile profesorilor sînt prezentate la Lansările de Carte, Întîlniri cu autorii, promovate în incinta Bibliotecii, în mod sărbătoresc.

În cadrul activităților științifico-culturale, Zilele Universității și a Bibliotecii, expoziția anuală: „**Contribuții Științifice ale Metropolei Universitare din Nordul Moldovei**”.

Expoziții tematice în sălile de lectură, care conțin documentele cadrelor didactice conform domeniilor științifice de activitate: „Tezaur Prețios al Facultății de Filologie”; „Realizări științifice ale profesorilor Facultății de Drept și Economie” ; „Contribuții științifice ale profesorilor de la Facultatea Limbi și Literaturi Străine”; „Torent de inimi trudoare (lucrările profesorilor de la Facultățile: Științe Reale, Științe ale naturii și Agroecologie, Psihologie și Asistență Socială)”; „Aportul Științific al profesorilor de la Științe ale Educației și Artă”.

Produsul științific al cadrelor didactice și a bibliotecarilor de la Universitatea din Bălți este prezentat și în cataloagele internaționale: **Biblioteca deschisă Open Library; Calameo.**

Conținutul fondului este pus în valoare și în **Biblioteca Digitală**, publicațiile profesorilor fiind aranjate după domeniile de știință: Publicații USARB „Lucrările pro-fesorilor intrate în colecția Bibliotecii în anii 2007 – 2012”.

Printr-o fructuoasă colaborare cu cadrele didactice, bibliotecarii au realizat controlul bibliografic instituțional, descriind cu meticulozitate fiecare unitate din cele 2 549 incluse în lucrarea „**Contribuții științifice ale profesorilor și colaboratorilor USARB „Alec Russo” (2005 – 2010): bibliografie selectivă**”. Directorul Bibliotecii Științifice, Elena Harconița, evidențiază importanța Bibliotecii, menționând că: „Eficiența poate fi obținută prin studiile și cercetările profunde, calitative, care se pot desfășura în laboratoarele științifice, primul din ele fiind Biblioteca, care nu numai că asigură accesul la înțelepciunea milenară, dar și creează noi surse de informare, unele din ele fiind aceste bibliografii fundamentale, menite să păstreze date concrete despre interesele, preocupările membrilor comunității universitare, despre modul în care progresează un cadru didactic, o catedră, instituția și știința unei țări”¹.

Cadrele bibliotecare cu ocazia celei de-a 65 aniversare de la fondarea Universității și Bibliotecii Științifice au elaborat bibliografia „**Universitatea de Stat „Alec Russo” – 65 ani de instruire și cercetare în Nordul Moldovei (1945 – 2010)**”: indice bibliografic. Bibliografia în cauză este un instrument util pentru oricine care dorește să se informeze despre documentele care au văzut lumina zilei mai bine de șase decenii și reflectă itinerarul de constituire a instituției superioare bălțene de după 1945 înapoi. Este o bibliografie selectivă cu circa 1 900 înregistrări bibliografice care scot în prim plan realizările didactice, de cercetare științifică, cultural-sportive ale Universității.

Călăuză în timp și spațiu, colecția DLU a fost creată pentru a uni documentele de la toate facultățile: Filologie; Limbi și Literaturi Străine; Științe Reale; Psihologia și Asistență Socială; Științe ale Educației și Arte; Economie; Drept; Științe ale Naturii și Agroecologie), fiind urmate de cercetările științifice ale profesorilor de la Colegiul Pedagogic și Liceul Teoretic „Ion Creangă”, ale bibliotecarilor Bibliotecii Științifice Universitare.

Menționăm, că în comunicare sunt analizate documentele din colecția DLU în format tradițional, o altă parte din documente sunt prezentate numai în format electronic

Concluzii: Colecția DOU păstrează documentele pentru generațiile viitoare, documente reprezentative pentru fiecare perioadă de timp. Biblioteca trebuie să se îngrijească de memoria culturală a universității, iar cercetătorii își doresc să obțină recunoașterea științifică în lumea lor profesională.

Referințe bibliografice:

1. **SCURTU, Elena, FOTESCU, M., NAGHERNEAC, A.** Contribuții științifice ale profesorilor și colaboratorilor USB „Alec Russo” (2005 – 2010) : bibliografie selectivă. Bălți, 2011. 368p. ISBN 978-9975-50-065-4
2. **SCURTU, Elena, FOTESCU, M., NAGHERNEAC, A.** Universitatea de Stat „Alec Russo” – 65 ani de instruire și cercetare în Nordul Moldovei (1945 – 2010): indice bibliografic. . Bălți, 2010. 322p. ISBN 978-9975-50-034-0